

RAPPORT

Hållbarhetsrelaterade upplysningar från försäkrings- och tjänstepensionsföretag

15 december 2022

Dnr 22-33739

Innehåll

Sammanfattning	3
Regelverk	5
Förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar.....	5
Taxonomi	6
Delegerade förordningar om integrering av hållbarhetsrisker och hållbarhetspreferenser	6
Förtydliganden av regelverken	6
Vår fördjupade analys	8
Upplysningskrav på företagsnivå	9
Hållbarhetsrisker i investeringsbeslutsprocessen	9
Investeringsbesluts negativa konsekvenser för hållbar utveckling	10
Hållbarhetsrisker i ersättningspolicyer	13
Upplysningskrav på produktnivå	14
Integrering av hållbarhetsrisker	14
Produkter som främjar hållbara egenskaper.....	15
Produkter med hållbarhet som mål.....	17
När kunden väljer investeringsalternativ	18
Information på webbplatser	19
Marknadsföringsmaterial	20
Nästa steg	21
Bilaga	22

Finansinspektionen
Box 7821, 103 97 Stockholm
Besöksadress Brunnsgatan 3
Telefon +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) har kartlagt om och hur försäkrings- och tjänstepensionsföretag som erbjuder sparandeförsäkringar¹ lämnar hållbarhetsrelaterade upplysningar på sina webbplatser och i sin förköpsinformation. Kartläggningen har genomförts inom ramen för en fördjupad analys. Den har gett oss en bild av hur företagen hanterar och lever upp till informationskraven i förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar (SFDR).²

Vi kan utifrån den fördjupade analysen bland annat konstatera följande:

- Information om hur hållbarhetsrisker integreras i företagets verksamhet kan i flera fall bli tydligare och mer konkret.
- Det finns skillnader i hur företag som erbjuder produkter där kunden själv väljer investeringsalternativ hanterar upplysningskraven i förordningen.
- Företagen bedömer att 68 procent av produkterna främjar hållbara egenskaper och omfattas därmed av upplysningskraven i artikel 8 i SFDR. Företagen lämnar i olika utsträckning de upplysningar som då krävs och anger brist på data som skäl till varför de inte kan lämna vissa upplysningar.

FI anser att för företag som erbjuder produkter där kunden själv väljer investeringsalternativ bör utgångspunkten vara att de anger hur de integrerar hållbarhetsrisker i processen inför beslut om vilka investeringsalternativ som erbjuds kunden. Vad gäller brist på data är vi medvetna om att informationskedjan för hållbarhetsdata är under utveckling. Företagen behöver därför använda den data som finns tillgänglig och så långt det är möjligt säkerställa att informationen håller en god kvalitet.

FI vill också framhålla att det tydligt ska framgå om ett företag *inte* beaktar negativa konsekvenser för hållbar utveckling.

Utifrån de upplysningar som företagen lämnar ska kunden kunna bilda sig en uppfattning om hur hållbarhetsrisker kan påverka avkastningen på kundens sparande och hur sparandet kan bidra till en hållbar utveckling. Det är viktigt för

¹ Kollektivavtalad tjänstepension, individuell tjänstepension, kapitalförsäkring eller privat pensionsförsäkring.

² Förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn.

att kunden ska kunna göra ett informerat val och ha möjlighet att jämföra olika alternativ för sitt sparande.

FI har förståelse för de utmaningar som följer av de olika produkternas utformning men anser att företagen bör implementera regelverket med fokus på att ge kunden så tydlig och transparent information som möjligt. Med det som utgångspunkt ser vi positivt på att branschen tillsammans verkar för att implementera regelverket på ett likartat sätt med hänsyn till sparandeförsäkringarnas egenskaper. Utifrån den information som analysen har gett oss ser vi fram emot en fortsatt dialog med branschen.

Regelverk

Förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar

Förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar (SFDR)³ blev tillämplig den 10 mars 2021⁴ och ska tillämpas av finansmarknadsaktörer⁵ och finansiella rådgivare.

Syftet med förordningen är att minska informationsasymmetrin i förhållandet mellan finansmarknadsaktörer och slutinvestorer. De upplysningar som ska lämnas enligt förordningen omfattar bland annat information om hur hållbarhetsrisker integreras och hur negativa konsekvenser för hållbar utveckling beaktas i investeringsbeslutsprocesser, samt hur miljörelaterade eller sociala egenskaper och hållbara investeringar främjas. Detta görs genom att kräva att finansmarknadsaktörer och finansiella rådgivare lämnar upplysningar till slutinvestorer innan avtal ingås och under den tid då avtalet löper.⁶

Europeiska kommissionen antog den 6 april 2022 den delegerade förordningen (EU) 2022/1288⁷ (den delegerade förordningen) som specificerar regulatoriska tekniska standarder som ska användas av finansmarknadsaktörer när de offentliggör hållbarhetsrelaterade upplysningar enligt SFDR. Den delegerade förordningen kompletterar kraven i förordningen och innehåller mer detaljerade bestämmelser samt tillhörande mallar för den information som ska lämnas. Den delegerade förordningen ska börja tillämpas den 1 januari 2023.

³ Förordning (EU) 2019/2088 av den 27 november 2019 om hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas inom den finansiella tjänstesektorn.

⁴ Detta gäller med vissa undantag för vissa artiklar som reglerar de europeiska tillsynsmyndigheternas arbete med förslag till tekniska standarder och som tillämpas från och med den 29 december 2019 då förordningen trädde i kraft. Samma gäller för artikel 11.1–11.3 om transparens i fråga om främjandet av miljörelaterade eller sociala egenskaper och av hållbara investeringar i regelbundna rapporter, som tillämpas från och med den 1 januari 2022.

⁵ Bland annat försäkringsföretag som tillhandahåller försäkringsbaserade investeringsprodukter och tjänstepensionsföretag enligt definitionen i artikel 2.1 i SFDR.

⁶ Se skäl 10 i SFDR och Prop. 2020/21:66 sida 28.

⁷ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1288 av den 6 april 2022 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2088 vad gäller tekniska standarder för tillsyn som specificerar innehållet i och presentationen av information med avseende på principen om att inte orsaka betydande skada, och som specificerar innehållet i, metoderna för och presentationen av information med avseende på hållbarhetsindikatorer och negativa konsekvenser för hållbar utveckling, samt innehållet i och presentationen av information med avseende på främjande av miljörelaterade eller sociala egenskaper och mål för hållbar investering i upplysningar som lämnas innan avtal ingås, på webbplatser och i regelbundna rapporter.

Taxonomin

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088 (taxonomin) blev tillämplig den 1 januari 2022 i fråga om två av sex miljömål. Taxonomin innehåller kriterier för att avgöra om en ekonomisk verksamhet ska anses miljömässigt hållbar. Syftet är att kunna fastställa i vilken grad en investering i en ekonomisk verksamhet är miljömässigt hållbar. Taxonomin innehåller också vissa krav som rör standarder, redovisning och kompletterande upplysningskrav till förordningen om hållbarhetsrelaterade upplysningar (SFDR). Förordningens bestämmelser om de kvarvarande fyra miljömålen ska börja tillämpas den 1 januari 2023.

Delegerade förordningar om integrering av hållbarhetsrisker och hållbarhetspreferenser

Den delegerade förordningen (EU) 2021/1256 av den 21 april 2021 om ändring av delegerad förordning (EU) 2015/35 (Solvens 2-förordningen) vad gäller integrering av hållbarhetsrisker i försäkrings- och återförsäkringsföretags företagsstyrning blev tillämplig den 2 augusti 2022. Genom förordningen infördes krav på att försäkringsföretag ska integrera och beakta hållbarhetsrisker i företagsstyrningen. Den delegerade förordningen (EU) 2021/1257 av den 21 april 2021 om ändring av delegerad förordning (EU) 2017/2358 och delegerad förordning (EU) 2017/2359 vad gäller integrering av hållbarhetsfaktorer, hållbarhetsrisker och hållbarhetspreferenser i produkttillsyns- och styrningskraven för försäkringsföretag och försäkringsdistributörer samt i uppföranderegler och investeringsrådgivning för försäkringsbaserade investeringsprodukter blev tillämplig den 2 augusti 2022.

Förtydliganden av regelverken

Det har kommit ett antal förtydliganden om förordningen för hållbarhetsrelaterade upplysningar och taxonomin. Bland annat publicerade EU-kommissionen en samling frågor och svar den 14 juli 2021 med förtydliganden om SFDR (EU-kommissionens Q&A)⁸. De europeiska tillsynsmyndigheterna – Europeiska bankmyndigheten (EBA), Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (Eiopa) och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (Esma) – publicerade den 24 mars 2022 ett gemensamt uppdaterat ställningstagande om tillämpningen av SFDR⁹. Den 2 juni 2022 publicerade de europeiska tillsynsmyndigheterna ytterligare ett uttalande med förtydliganden som avser de

⁸ Question related to Regulation (EU) 2019/2088 of the European Parliament and of the Council of 27 November 2019 on sustainability-related disclosures in the financial services sector (Sustainable Finance Disclosure Regulation 2019/2088) - 14/07/2021.

⁹ Updated Joint ESA Supervisory Statement on the application of the Sustainable Finance Disclosure Regulation - 24 March 2022.

regulatoriska tekniska standarder som ska tillämpas från och med den 1 januari 2023¹⁰. Därefter publicerade de den 17 november 2022 frågor och svar om tillämpningen av den delegerade förordningen¹¹.

Ytterligare förtydliganden och vägledning kommer sannolikt att komma både från de europeiska tillsynsmyndigheterna samt från EU-kommissionen.

¹⁰ Clarifications on the ESAs' draft RTS under SFDR - 2 June 2022.

¹¹ Questions and answers (Q&A) on the SFDR Delegated Regulation (Commission Delegated Regulation (EU) 2022/1288) - 17 November 2022.

Vår fördjupade analys

FI skickade i maj 2022 ut en enkät till de försäkrings- och tjänstepensionsföretag som omfattas av SFDR¹² för att kartlägga hur de tillämpar kraven på information. Enkäten innehöll frågor om den hållbarhetsinformation som företagen ska lämna om sin verksamhet och sina finansiella produkter¹³. Som en del av analysen har vi tittat på de webbplatser som företagen har hänvisat till i enkäten vad avser information som ska lämnas på företagsnivå. Vi har också ställt frågor om hur företagen anpassar sin verksamhet till den delegerade förordningen som specificerar regulatoriska tekniska standarder och som ska tillämpas från och med den 1 januari 2023.

Analysen fokuserar på de krav i SFDR som gäller upplysningar som ska lämnas på företagets webbplatser och innan avtal ingås (i förköpsinformation), enligt artikel 3, 4, 5, 6, 8, 9 och 10 i SFDR.

Genom företagets svar på enkäten har vi också fått information om i vilken utsträckning försäkrings- och tjänstepensionsföretag tillhandahåller finansiella produkter som omfattas av upplysningsskyldigheten i artikel 8 respektive artikel 9 i SFDR (så kallade artikel 8- och artikel 9-produkter).¹⁴

Analysen omfattar 19 försäkringsföretag och 15 tjänstepensionsföretag. Dessa företag finns förtecknade i bilaga.

¹² Försäkringsföretag som tillhandahåller försäkringsbaserade investeringsprodukter och tjänstepensionsföretag i egenskap av finansmarknadsaktörer enligt definitionen i artikel 2.1 i SFDR. I rapporten avses med försäkrings- och tjänstepensionsföretag de företag som omfattas av denna definition.

¹³ Finansiella produkter enligt definitionen i artikel 2.12 i SFDR.

¹⁴ Se artikel 8 och 9 i SFDR. För att omfattas av upplysningsskyldigheten i artikel 8 i SFDR ska den finansiella produkten främja miljörelaterade och/eller sociala egenskaper, förutsatt att de företag i vilka investeringarna görs följer praxis för god styrning. För att artikel 9 i SFDR ska vara tillämplig, ska den finansiella produkten ha hållbar investering som mål.

Upplysningskrav på företagsnivå

Försäkrings- och tjänstepensionsföretag ska enligt SFDR lämna viss information på företagsnivå. De ska informera om företagets policyer för integrering av hållbarhetsrisker i investeringsbeslutsprocessen och om de beaktar investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer, eller inte. De ska också informera om hur företagets ersättningspolicyer är förenliga med integreringen av hållbarhetsrisker. Informationen ska publiceras på företagets webbplatser.

Hållbarhetsrisker i investeringsbeslutsprocessen

Enligt artikel 3 i SFDR ska finansmarknadsaktörer på sina webbplatser offentliggöra information om sina policyer för integrering av hållbarhetsrisker i sin investeringsbeslutsprocess.

Hållbarhetsrisk är enligt SFDR en miljörelaterad, social eller styrningsrelaterad händelse eller omständighet som, om den skulle inträffa, skulle ha en faktisk eller potentiell betydande negativ inverkan på en investerings värde.¹⁵

Syftet med artikeln är att öka transparensen och informera slutinvesterar om hur företag i sin investeringsbeslutsprocess integrerar och bedömer hållbarhetsrisker som kan ha en betydande negativ inverkan på en investerings värde.¹⁶

Har företagen informerat om policyer för integrering av hållbarhetsrisker i investeringsbeslutsprocessen?

Majoriteten av företagen uppger att de på sina webbplatser har offentliggjort information om policyer för integrering av hållbarhetsrisker i investeringsbeslutsprocessen.

Viktigt med tydliga och konkreta beskrivningar

FI kan utifrån de webbplatser som företagen har hänvisat till i enkäten notera att vissa företag beskriver mer generellt hur de arbetar med hållbara investeringar, snarare än att ge en tydlig och konkret beskrivning av hur de hanterar hållbarhetsrisker i sin investeringsbeslutsprocess. Vi har också sett exempel på företag som lämnar tydlig och konkret information om hur de integrerar hållbarhetsrisker i sina processer.

Enligt FI innebär kraven i SFDR att företagen behöver ge kunden tydlig information om hur företaget i sina processer integrerar hållbarhetsrisker som skulle kunna ha en betydande negativ inverkan på den finansiella avkastningen av en investering. Informationen behöver vara tydlig och konkret så att kunden kan

¹⁵ Artikel 2.22 i SFDR.

¹⁶ Skäl 12 och 23 i SFDR.

förstå hur företaget beaktar hållbarhetsrisker. Företagen behöver också beskriva hur de löpande utvärderar dessa risker. Vidare anser vi att det är viktigt att det tydligt framgår vilken information som avser företagets hantering av hållbarhetsrisker och vilken information som avser investeringarnas påverkan på hållbarhetsfaktorer. Risk och påverkan är två olika perspektiv, vilket bör speglas i informationsgivningen.

När kunden väljer investeringsalternativ

FI kan utifrån de webbplatser som företagen har hänvisat till i enkäten notera att företag som erbjuder fond- och depåförsäkringar har olika uppfattning om de kan integrera hållbarhetsrisker i sin investeringsbeslutsprocess.

Vissa företag beskriver på sina webbplatser hur de analyserar fonders hållbarhetsrisker innan de fattar beslut om vilka fonder som ska ingå i fondutbudet. De beskriver också att hållbarhetsriskernas påverkan på fonden följs upp. Andra företag beskriver att de i vissa fall inte integrerar hållbarhetsrisker i investeringsbeslutsprocessen vad gäller fond- och depåförsäkringar, eftersom det är kunden själv som fattar investeringsbeslut i sådana försäkringar.

FI konstaterar att samtliga försäkrings- och tjänstepensionsföretag omfattas av artikel 3 i SFDR som handlar om transparens i fråga om policyer för hållbarhetsrisker. Mot denna bakgrund, och med beaktande av de rörelseregler¹⁷ som gäller för dessa företag, anser FI att utgångspunkten bör vara att de företag som tillhandahåller produkter där kunden själv väljer investeringsalternativ anger hur de integrerar hållbarhetsrisker i processen inför beslut om vilka investeringsalternativ som erbjuds kunden. Som framgår ovan är det också vissa företag som redan gör detta. Information om policyerna för detta ska företagen offentliggöra på sina webbplatser.

Investeringsbesluts negativa konsekvenser för hållbar utveckling

Enligt artikel 4.1 i SFDR ska finansmarknadsaktörer som beaktar investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer upplysa om det. Finansmarknadsaktörer som inte beaktar investeringsbesluts

¹⁷ I 6 kap. 2 § försäkringsrörelselagen (2010:2043) finns det krav på riskkontroll som även gäller tillgångar för vilka kunden bär placeringsrisken. Detta krav innebär bl.a. att försäkringsföretag endast får göra investeringar i sådana finansiella instrument och andra tillgångar vars risker försäkringsföretaget kan identifiera, mäta, övervaka, hantera, kontrollera och rapportera. Av artikel 275a i Solvens 2-förordningen i dess lydelse efter den 2 augusti 2022 följer att hållbarhetsrisker ska beaktas i denna riskkontroll. Motsvarande bestämmelser som avser riskkontroll för tjänstepensionsföretag finns i 6 kap. 3 § lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag och av 9 kap. 15 § framgår att miljörisker, sociala risker och företagsstyrningsrisker hänförliga till investeringsportföljen och dess förvaltning ska ingå i riskhanteringssystemet.

negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer ska lämna en tydlig förklaring till varför de inte gör det, och i relevanta fall, om de planerar att göra det och i sådana fall när. Stora företag¹⁸ ska alltid redogöra för hur de beaktar investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer.

Den delegerade förordningen som ska börja tillämpas den 1 januari 2023 innehåller mer detaljerade bestämmelser samt tillhörande mallar för den information som ska lämnas.

Med hållbarhetsfaktorer avses miljörelaterade, sociala och personalrelaterade frågor, respekt för mänskliga rättigheter samt bekämpning av korruption och mutor.¹⁹

Syftet med bestämmelsen är att uppmuntra finansmarknadsaktörer att ha mer hållbara investeringsstrategier som minskar den negativa påverkan som deras investeringar har på hållbarhetsfaktorer.

Beaktar företagen investeringsbesluts negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer?

27 av 34 företag uppger att de beaktar investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Sju företag uppger att de inte beaktar investeringsbesluts negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Fem av dem uppger att de inte heller planerar att börja beakta sådana konsekvenser.

När huvudsakliga negativa konsekvenser beaktas

Om investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer beaktas ska finansmarknadsaktörer enligt artikel 4.1 a i SFDR på sina webbplatser offentliggöra en redogörelse för due diligence-policyer när det gäller dessa konsekvenser. Redogörelsen ska bland annat innehålla en beskrivning av hur finansmarknadsaktörerna fullgör sitt hållbarhetsrelaterade förvaltningsansvar eller andra aktieägarengagemang.²⁰

25 av de 27 företag som beaktar investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer uppger att de på sin webbplats har offentliggjort en redogörelse för due diligence-policyer när det gäller dessa konsekvenser. Majoriteten av de företagen uppger att de också offentliggör den information som då ska lämnas enligt artikel 4.2 i SFDR.

¹⁸ Som uppfyller kriterierna i artikel 4.3 respektive artikel 4.4 i SFDR för de företag som är moderföretag i en stor koncern.

¹⁹ Se artikel 2.24 och skäl 20 i SFDR.

²⁰ Se skäl 18 och artikel 4.2 i SFDR.

När negativa konsekvenser inte beaktas

Om investeringsbesluts negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer inte beaktas ska finansmarknadsaktörer enligt artikel 4.1 b i SFDR på sina webbplatser offentliggöra tydliga skäl för att så inte sker. I relevanta fall ska de också informera om hur och i så fall när de avser att beakta sådana negativa konsekvenser.

Sex av de sju företag som uppger att de inte beaktar investeringsbesluts negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer uppger att de har offentliggjort tydliga skäl för att investeringsbesluts huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer inte beaktas.

Vilka företag beaktar inte negativa konsekvenser?

FI kan utifrån företagens svar och de webbplatser som företagen har hänvisat till i enkäten notera att det framför allt är företag som enbart erbjuder fond- och depåförsäkringar som uppger att de inte beaktar investeringsbesluts negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Vissa företag som erbjuder fond- och depåförsäkringar beskriver att de tar hänsyn till negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer i urvalet av de fonder som tillhandahålls inom ramen för en fondförsäkring. Andra företag uppger att investeringsbeslut fattas av kunden själv i en fond- och depåförsäkring och att företaget därför saknar möjlighet att beakta eventuella negativa konsekvenser av dessa investeringsbeslut. De förklaringar som företagen ger till att de inte beaktar investeringsbesluts negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer är därmed i stort desamma som varför de inte integrerar hållbarhetsrisker i investeringsbeslutsprocessen.

FI konstaterar att samtliga försäkrings- och tjänstepensionsföretag omfattas av artikel 4 i SFDR. Stora företag²¹, även de som erbjuder fond- och depåförsäkringar, ska alltid redogöra för hur de beaktar huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer. Vi anser att företag som inte är stora och som erbjuder fond- och depåförsäkringar också kan göra detta, med hänsyn till arten av deras verksamhet och typerna av de finansiella produkter som de erbjuder. Exempelvis kan företagen beakta huvudsakliga negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer vid beslut om vilka investeringsalternativ som erbjuds kunden, vilket flera företag uppger att de gör.²²

FI vill framhålla att när företag inte beaktar investeringsbesluts negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer ska det tydligt framgå i ett separat avsnitt med titeln ”Inget beaktande av investeringsbesluts negativa konsekvenser för hållbarhetsfaktorer” enligt den delegerade förordningen som ska tillämpas från och

²¹ Se not 18.

²² Se artikel 4.1 a i SFDR och not 17 samt artikel 275a.2 i Solvens 2-förordningen i dess lydelse efter den 2 augusti 2022 där det bland annat framgår att försäkrings- och återförsäkringsföretag vid beaktande av hållbarhetsrisker enligt punkt 1 ska ta hänsyn till de potentiella långsiktiga konsekvenserna av sin investeringsstrategi och sina investeringsbeslut för hållbarhetsfaktorer.

med den 1 januari 2023.²³ Vi har sett exempel där det inte görs och det finns då en risk att konsumenter vilseleds på grund av otydlig information.

Hållbarhetsrisker i ersättningspolicyer

Enligt artikel 5 i SFDR ska finansmarknadsaktörer i sina ersättningspolicyer inkludera information om hur dessa policyer är förenliga med integreringen av hållbarhetsrisker. Informationen ska offentliggöras på finansmarknadsaktörernas webbplatser.

Syftet med artikeln är att öka transparensen vad gäller integreringen av hållbarhetsrisker i ersättningspolicyer hos finansmarknadsaktörer.

Ersättningsstrukturen bör främja en sund och effektiv riskhantering av alla relevanta risker, även hållbarhetsrisker.²⁴

Har företagen informerat om hur deras ersättningspolicyer är förenliga med integreringen av hållbarhetsrisker?

Samtliga företag uppger att de på sin webbplats har offentliggjort information om hur företagets ersättningspolicyer är förenliga med integreringen av hållbarhetsrisker.

Viktigt med tydliga beskrivningar

FI kan utifrån de webbplatser som företagen har hänvisat till i enkäten konstatera att det i vissa fall finns utrymme för förbättringar när det gäller företagens redogörelser för hur deras ersättningspolicyer är förenliga med integreringen av hållbarhetsrisker. Det är viktigt att redogörelsen ger tillräcklig information så att kunden förstår på vilket sätt företagets ersättningsstruktur tar hänsyn till hanteringen av hållbarhetsrisker. FI vill också särskilt uppmärksamma att kraven i artikel 5 avser hållbarhetsrisker, inte påverkan på hållbarhetsfaktorer.

²³ Artikel 12 i den delegerade förordningen 2022/1288.

²⁴ Se skäl 22 i SFDR.

Upplysningskrav på produktnivå

Försäkrings- och tjänstepensionsföretag ska enligt SFDR lämna viss information på produktnivå. I förköpsinformationen för de finansiella produkter de tillhandahåller ska företagen informera om och hur hållbarhetsrisker integreras i investeringsbeslut och om produkten främjar hållbara egenskaper eller har hållbarhet som mål.

Produktinformation ska även lämnas på företagets webbplatser.

Integrering av hållbarhetsrisker

Enligt artikel 6 i SFDR ska finansmarknadsaktörer inkludera information om på vilket sätt hållbarhetsrisker är integrerade i investeringsbesluten i de upplysningar som lämnas om produkten innan avtal ingås. De ska också beskriva resultaten av bedömningen av hållbarhetsriskernas troliga inverkan på avkastningen för de finansiella produkter som de tillhandahåller. När finansmarknadsaktörer anser att hållbarhetsrisker inte är relevanta ska de tydligt redovisa skälen till detta.

Är hållbarhetsrisker relevanta för investeringsbesluten?

Enligt företagens svar är hållbarhetsrisker relevanta för investeringsbesluten för 72 procent av produkterna²⁵, vilket motsvarar 87 procent av det förvaltade kapitalet.²⁶ För 88 procent av dessa produkter uppger företagen att de i förköpsinformationen har beskrivit på vilket sätt hållbarhetsrisker är integrerade i investeringsbesluten och för 83 procent av produkterna uppger företagen att de har beskrivit resultatet av bedömningen av hållbarhetsriskernas troliga inverkan på avkastningen.

Enligt företagens svar har de för nästan samtliga produkter som hållbarhetsrisker inte bedöms vara relevanta för beskrivit skälen till det.

När medlemmar ansluts automatiskt till en pensionsplan

Ett fåtal företag anger att de har produkter som de anser att hållbarhetsrisker är relevanta för, men där de upplysningar som krävs i förköpsinformationen inte har lämnats. Majoriteten av dessa produkter är försäkringar inom kollektivavtalad tjänstepension. Enligt företagens svar beror det bland annat på att medlemmar ansluts automatiskt till pensionsplanen och att någon förköpsinformation därför inte lämnas. Det finns dock försäkringar inom kollektivavtalad tjänstepension för vilka företagen anger att de lämnar dessa upplysningar. FI har också sett exempel på webbplatser där hållbarhetsrelaterade upplysningar som ska lämnas innan avtal ingås finns tillgängliga för produkter inom kollektivavtalad tjänstepension. Vi ser positivt på att företagen tillgängliggör sådan information på sina webbplatser.

²⁵ Antalet produkter som företagen har lämnat uppgifter för i enkäten uppgår till 166.

²⁶ I enkäten angivet förvaltad kapital per finansiell produkt som redogjorts för i enkäten. Enkäten besvarades i juni 2022, per vilket datum det förvaltade kapitalet redovisades kan variera.

När kunden väljer investeringsalternativ

För 40 procent av fond- och depåförsäkringarna anser företagen att hållbarhetsrisker inte är relevanta för investeringsbesluten. Som förklaring anger ett antal företag att det beror på att företaget inte fattar något investeringsbeslut för produkten, eftersom beslut om placering i olika investeringsalternativ fattas av kunden.

FI anser att även om kunden själv väljer investeringsalternativ kan företagen upplysa om hållbarhetsrisker kopplade till produkten, de alternativ som erbjuds kunden och hur hållbarhetsrisker kan påverka produktens avkastning. Om företagen bedömer att det inte är relevant ska de beskriva varför.

Produkter som främjar hållbara egenskaper

När en finansiell produkt främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper, förutsatt att de företag i vilka investeringarna görs följer praxis för god styrning, ska förköpsinformationen innehålla upplysningar som krävs enligt artikel 8 i SFDR (så kallade artikel 8-produkter). Upplysningarna ska innehålla information om på vilket sätt produkter som bedöms främja miljörelaterade eller sociala egenskaper (hållbara egenskaper) gör det. Om ett index har valts som referensvärde, ska information lämnas om och på vilket sätt indexet är förenligt med de miljörelaterade eller sociala egenskaper som produkten främjar.

Främjar produkterna hållbara egenskaper?

Enligt de uppgifter företagen har lämnat i kartläggningen främjar 68 procent av produkterna hållbara egenskaper och omfattas därmed av upplysningskraven i artikel 8 i SFDR. Det motsvarar 84 procent av det förvaltade kapitalet. 63 procent av artikel 8-produkterna är fondförsäkringar och resterande del är traditionella livförsäkringar. FI noterar att inga depåförsäkringar bedöms vara produkter som främjar hållbara egenskaper.

För endast tre produkter har ett index valts som referensvärde.

För 7 procent av artikel 8-produkterna lämnas inte upplysningar innan avtal ingås om hur de miljörelaterade eller sociala egenskaperna uppnås. Enligt svaren från företagen beror det bland annat på att produkterna är stängda för nyteckning.

När produkten främjar miljörelaterade egenskaper

Av artikel 8.2a i SFDR följer att företagen ska lämna upplysningar enligt artiklarna 5 och 6 i taxonomin för de produkter som främjar miljörelaterade egenskaper.

Artikel 5 i taxonomin anger att finansmarknadsaktörer ska lämna information om vilket miljömål i taxonomin²⁷ som investeringen bidrar till. De ska också lämna en beskrivning av hur och i vilken utsträckning den finansiella produktens underliggande investeringar är i ekonomiska verksamheter som anses vara miljömässigt hållbara enligt taxonomin. Av beskrivningen ska andelen miljömässigt hållbara investeringar framgå, uttryckt i procent av produktens totala investeringar.

Av artikel 6 i taxonomin framgår bland annat att informationen som ska lämnas innan avtal ingås ska innehålla en förklaring om att principen ”orsaka inte betydande skada” endast är tillämplig på de underliggande investeringar i artikel 8-produkter som beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

Lämnar företagen information om miljörelaterade egenskaper?

För 88 procent av artikel 8-produkterna anger företagen att produkterna främjar miljörelaterade egenskaper. Av företagens svar framgår att de i olika utsträckning lämnar upplysningar enligt artiklarna 5 och 6 i taxonomin²⁸ för dessa produkter. Information saknas främst för fondförsäkringar, men även i viss utsträckning för traditionella försäkringar. Företagen anger brist på data som skäl till att information enligt artiklarna 5 och 6 i taxonomin inte lämnas. Flera av de företag som erbjuder fondförsäkring uppger att de refererar till den information som lämnas av fondbolagen med hänvisning till den delegerade förordningen. I förordningen anges hur information ska lämnas om artikel 8-produkter i vilka kunden själv väljer investeringsalternativ.²⁹

Det finns också företag som anger att de i dag endast lämnar kvalitativ information eftersom de saknar data om hur de underliggande investeringarna förhåller sig till taxonomin.

FI förväntar sig att företag som erbjuder produkter som omfattas av upplysningskraven i artikel 8 lämnar de upplysningar som följer av SFDR och taxonomin. I den delegerade förordningen tydliggörs utformningen av denna

²⁷ Från och med den 1 januari 2022 med avseende på de miljömål som avses i artikel 9 a och b i taxonomin.

²⁸ De miljömål som investeringen bidrar till enligt taxonomin, i vilken utsträckning som produktens underliggande investeringar är i verksamheter som är miljömässigt hållbara enligt taxonomin, den andel investeringar i miljömässigt hållbara verksamheter som valts för den finansiella produkten och att principen ”orsaka inte betydande skada” endast är tillämplig på de underliggande investeringar i artikel 8-produkter som beaktar EU-kriterierna för miljömässigt hållbara ekonomiska verksamheter.

²⁹ Se nedan, ”När kunden väljer investeringsalternativ”.

information³⁰. Vi är medvetna om att informationskedjan för hållbarhetsdata är under utveckling. Därför behöver företagen använda den data som finns tillgänglig och så långt det är möjligt säkerställa att informationen håller en god kvalitet.

Produkter med hållbarhet som mål

När en finansiell produkt har hållbar investering som mål, ska förköpsinformationen innehålla de upplysningar som krävs enligt artikel 9 i SFDR (så kallade artikel 9-produkter). Om ett index har valts som referensvärde för produkten, ska information om detta index lämnas innan avtal ingås. Om inget index har valts, ska den information som lämnas innan avtal ingås innehålla en redogörelse för hur målet uppnås.

Om en finansiell produkt har minskning av koldioxidutsläpp som mål, ska de upplysningar som lämnas innan avtal ingås inkludera målet att uppnå låg exponering för koldioxidutsläpp, för att uppnå de långsiktiga globala uppvärmningsmålen i Parisavtalet.

Enligt artikel 5 i taxonomin ska förköpsinformationen för en artikel 9-produkt, som investerar i en ekonomisk verksamhet som bidrar till ett miljömål i den mening som avses i artikel 2.17 i SFDR, innehålla information om vilka miljömål som investeringen bidrar till och på vilket sätt investeringen anses vara miljömässigt hållbar enligt taxonomin. Företagen ska också lämna en beskrivning av den andel investeringar i miljömässigt hållbara verksamheter som valts för den finansiella produkten.

Har produkterna hållbar investering som mål?

Av de uppgifter företagen har lämnat i kartläggningen framgår att tre av produkterna bedöms ha hållbar investering som mål och omfattas därmed av upplysningskraven i artikel 9 i SFDR. Samtliga av dessa produkter är fondförsäkringar, vilket innebär att kunden själv väljer investeringsalternativ. Inget index har valts som referensvärde för någon av produkterna. Av svaren framgår att det i de upplysningar som lämnas innan avtal ingås finns en redogörelse för hur målet ska uppnås.

Samtliga artikel 9-produkter har minskning av koldioxidutsläpp som mål. För alla dessa produkter uppges att de inkluderar målet att uppnå låg exponering för koldioxidutsläpp i förköpsinformationen. Alla artikel 9-produkterna investerar också i en ekonomisk verksamhet som bidrar till ett miljömål i den mening som avses i artikel 2.17 SFDR. Av svaren framgår att information lämnas om vilka miljömål enligt taxonomin som investeringen bidrar till och på vilket sätt investeringen anses vara miljömässigt hållbar enligt taxonomiförordningen.

³⁰ Artikel 14-17 med tillhörande bilagor och artikel 20.

Vidare framgår av svaren att den information som ska lämnas enligt artikel 9 i SFDR anges för varje enskilt underliggande investeringsalternativ.

När kunden väljer investeringsalternativ

Artikel 20 i den delegerade förordningen, som ska börja tillämpas den 1 januari 2023, specificerar vilken information som ska lämnas om finansiella produkter som främjar hållbara egenskaper där kunden själv väljer investeringsalternativ. Av bestämmelsen framgår också hur informationen ska lämnas. I förköpsinformationen ska det bland annat framgå att produkten endast främjar hållbara egenskaper om kunden väljer minst ett underliggande investeringsalternativ med sådana egenskaper. I informationen ska det finnas en förteckning över investeringsalternativen.³¹ För vart och ett av de investeringsalternativ som är artikel 8- eller artikel 9-produkter, eller ett investeringsalternativ som har hållbar investering som mål och inte är en finansiell produkt, ska information om respektive produkt lämnas i bilagor till artikel 8-produktens förköpsinformation.

Artikel 21 i den delegerade förordningen specificerar motsvarande krav för artikel 9-produkter. För att en finansiell produkt med underliggande investeringsalternativ ska kunna kvalificera som en artikel 9-produkt ska *samtliga* investeringsalternativ ha hållbarhet som mål.

I de fall den information som ska lämnas för respektive investeringsalternativ inte kan ges på ett tydligt sätt kan företagen hänvisa till var informationen finns tillgänglig.

Vilken information lämnar företagen?

Enligt svaren på enkäten är samtliga artikel 8-produkter där kunden själv väljer investeringsalternativ, fondförsäkringar. Företagen uppger att de lämnar information om vilka underliggande investeringsalternativ som främjar miljörelaterade eller sociala egenskaper eller har hållbara investeringar som mål för samtliga fondförsäkringar. Majoriteten av företagen anger att de lämnar den information som följer av artikel 20 i den delegerade förordningen för varje investeringsalternativ i sina artikel 8-produkter.

Hur lämnas informationen?

Informationen som företagen ska lämna i förköpsinformationen för de underliggande investeringsalternativen, lämnar de i de flesta fall via en hyperlänk.

FI vill framhålla att även i de fall företaget hänvisar till informationen via hyperlänk är det företagets ansvar att säkerställa att den information som krävs

³¹ Se artikel 20.2 a och 20.3 i den delegerade förordningen.

enligt artikel 8 respektive artikel 9 i SFDR finns tillgänglig på den plats dit kunden hänvisas. Det ska vara lätt att hitta rätt.

Information på webbplatser

Enligt artikel 10 i SFDR ska finansmarknadsaktörer på sina webbplatser beskriva de miljörelaterade eller sociala egenskaper som var och en av deras artikel 8- och artikel 9-produkter främjar eller har som mål. Företaget ska också informera om de metoder det använder för att bedöma, mäta och övervaka de miljörelaterade eller sociala egenskaperna eller effekten av de hållbara investeringar som valts för var och en av artikel 8- och artikel 9-produkterna. Dessa upplysningar ska även omfatta information om de datakällor, granskningskriterier och relevanta hållbarhetsindikatorer som används för att mäta de miljörelaterade eller sociala egenskaperna eller produkternas övergripande hållbarhetseffekt.

Därutöver ska företaget på sin webbplats offentliggöra den information som avses i artikel 8 och 9 i SFDR, samt den information som lämnas i regelbundna rapporter enligt artikel 11 i SFDR.

Har företagen lämnat information om sina artikel 8- och artikel 9-produkter på sina webbplatser?

Majoriteten av företagen som erbjuder artikel 8- eller artikel 9-produkter uppger att de lämnar information enligt artikel 10 i SFDR på sina webbplatser. För drygt 70 procent av artikel 8- och artikel 9-produkterna anger företagen att de har offentliggjort den information som avses i artikel 11 i SFDR för var och en av produkterna på sin webbplats. Vissa företag som angett att de inte lämnat denna information uppger att de arbetar med att offentliggöra informationen. Flertalet företag anger att de kommer att lämna information kommande räkenskapsår eftersom produkterna bedömts vara artikel 8-produkter innevarande räkenskapsår.

Marknadsföringsmaterial

Enligt artikel 13 i SFDR ska finansmarknadsaktörer säkerställa att deras marknadsföringsmaterial inte motsäger den information som lämnas i enlighet med de upplysningskrav som följer av förordningen.

Marknadsförs produkterna som hållbara i företagens marknadsföringsmaterial?

Nästan hälften av de finansiella produkter som omfattas av enkäten marknadsförs enligt företagen som hållbara i företagens marknadsföringsmaterial. Det motsvarar 39 procent av det förvaltade kapitalet. Det är både traditionella försäkringsprodukter och fondförsäkringsprodukter som marknadsförs som hållbara. Av fondförsäkringsprodukterna marknadsförs 67 procent av produkterna som hållbara och av de traditionella försäkringsprodukterna marknadsförs 51 procent som hållbara. Samtliga produkter som företagen har angett marknadsförs som hållbara har av företagen bedömts främja hållbara egenskaper. Enligt företagens svar marknadsförs dock inte alla produkter som främjar hållbara egenskaper som hållbara i företagens marknadsföringsmaterial. Det ligger i linje med FI:s uppfattning om att produkter som främjar hållbara egenskaper (så kallade artikel 8-produkter) inte automatiskt bör marknadsföras som hållbara eftersom andelen investeringar med hållbara egenskaper i de produkterna varierar.

Vad som avses med marknadsföringsmaterial framgår inte i SFDR. FI noterar att begreppet *marknadsföringsmaterial* kan tolkas olika, vilket kan ha påverkat företagens svar. FI vill betona vikten av att *all* information som lämnas om företagens produkter speglar de egenskaper som produkten har. Korrekta och tydliga upplysningar är viktigt för att hjälpa kunden att göra medvetna val. Det är också viktigt för att förhindra att konsumenter och andra investerare vilseleds och att förtroendet för hållbara investeringar skadas.

Nästa steg

Att försäkrings- och tjänstepensionsföretag lämnar rättvisande hållbarhetsrelaterade upplysningar är en förutsättning för att investerare, däribland konsumenter, ska kunna förstå produkterna och enklare göra medvetna val samtidigt som det minskar risken för grönmålning. FI kan därför komma att analysera kvaliteten på de hållbarhetsrelaterade upplysningar företagen lämnar närmare, efter att den delegerade förordningen med tillhörande mallar införs vid årsskiftet.

SFDR och taxonomin är nya regelverk och FI har förståelse för att bland annat den uppskjutna tillämpningen av den delegerade förordningen till den 1 januari 2023 medför utmaningar för företagen. Utestående tolknings- och tillämpningsfrågor framhålls av flera företag som utmaningar i arbetet med att implementera den delegerade förordningen.

Vi har också förståelse för de utmaningar som följer av sparandeförsäkringarnas utformning. Regelverket bör implementeras med fokus på att ge kunden så tydlig och transparent information som möjligt. Med det som utgångspunkt ser FI positivt på att branschen tillsammans kan verka för att implementera regelverket på ett likartat sätt med hänsyn till de olika produkternas egenskaper.

FI kommer att arbeta för att minska den informationsasymmetri som kan uppstå till följd av skillnader i tillämpningen av bestämmelserna i SFDR och taxonomin, genom kommunikation och en fortsatt dialog med branschens aktörer.

Bilaga

Företag som ingick i den fördjupade analysen:

Afa Liv tjänstepensionsaktiebolag
Afa Sjuk tjänstepensionsaktiebolag
Afa Trygg tjänstepensionsaktiebolag
Alecta Tjänstepension Ömsesidigt
AMF Tjänstepension AB
Folksam Fondförsäkringsaktiebolag (publ)
Folksam LO Fondförsäkringsaktiebolag (publ)
Folksam ömsesidig livförsäkring
FPK Försäkringsbranschens Pensionskassa, Tjänstepensionsförening
Futur Pension Försäkringsaktiebolag
Försäkringsaktiebolaget Avanza Pension
Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)
Gamla Livförsäkringsaktiebolaget SEB Trygg Liv (publ)
Handelsbanken Liv Försäkringsaktiebolag
Idun Liv Försäkring AB
KPA Tjänstepension AB (publ)
KPA Tjänstepensionsförsäkring AB (publ)
Kåpan Tjänstepensionsförening
Livförsäkringsbolaget Skandia, ömsesidigt
Länsförsäkringar Fondliv Försäkringsaktiebolag (publ)
Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ)
Movestic Livförsäkring AB
Nordea Livförsäkring Sverige AB
Nordnet Pensionsförsäkring AB
Pensionskassan SHB Tjänstepensionsförening
PP Pension Tjänstepensionsförening
SEB Pension och Försäkring AB
SPK Pension Tjänstepensionsförening
SPP Pension & Försäkring AB (publ)
Svensk Handel Pension Tjänstepensionsförening
Svenska Fribrevsbolaget Försäkring AB
Svenska kyrkans tjänstepensionsförening
Swedbank Försäkring AB
VFF Pension Tjänstepensionsförening